

Els dies ensucrats

4t de primària

---

1. Introducció

A continuació es presenten tot un seguit d'activitats pensades per infants de 4t curs de primària amb l'objectiu de donar a conèixer el comerç just des de petits. Les activitats estan relacionades amb el currículum i contribueixen a assolir o consolidar les competències i els continguts de diferents assignatures.

En aquest cas, es parteix de la presentació del sucre com un ingredient omnipresent en la nostra dieta que cal reduir, per les seves característiques dietètiques i per l'impacte ambiental i social que provoca la seva producció. Coneixerem l'alternativa del Comerç Just, per seguir consumint aquest producte d'una manera més responsable.

2. Objectius generals

- Prendre consciència del consum excessiu de sucre.
- Aprendre a reconèixer els aliments que contenen sucre.
- Conèixer on es conrea la canya de sucre i en què consisteix el procés d'elaboració del sucre de canya.
- Prendre consciència de les problemàtiques implicades en la producció de sucre de canya.
- Entendre què és el Comerç Just.

3. Correspondència amb el currículum

Les presents activitats estan relacionades amb els currículums establerts per la llei d'educació LOMQE per al 4t curs d'educació primària, que es comprenen als Annexos del Decret 34/2015 de 15 de maig, pel qual s'estableix el currículum de l'educació primària a les Illes Balears.

A continuació es presenta la correspondència de continguts i competències:

Competències
- Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i

tecnologia. Càlcul de la quantitat de sucre que consumim

- **Competència de comunicació lingüística.** Comprensió de les informacions del taller
- **Competència social i cívica.** Entendre els valors del Comerç Just i la necessitat de fomentar-lo.

Assignatura: Ciències socials

Bloc 2. El món que ens envolta.

- El clima i factors climàtics
- Les grans zones climàtiques del planeta
- El desenvolupament sostenible
- Consum responsable

Bloc 3. Viure en societat.

- Les activitats productives: recursos naturals, matèries primeres
- La producció de béns i serveis. El consum i la publicitat.

Assignatura: Matemàtiques

Bloc 1. Processos matemàtics.

- Plantejament de petites investigacions en contextos numèrics, geomètrics i funcionals.

Bloc 2. Nombres.

- La multiplicació com a suma de sumands iguals i viceversa.

Bloc 3. Mesura.

- Unitats del sistema mètric decimal.

Assignatura: Valors socials i cívics

Bloc 1. La identitat i la dignitat de la persona

- El treball en equip i el treball cooperatiu
- La presa de decisions responsables.

Bloc 3. La convivència i els valors socials.

- Els drets humans universals, els drets universals dels infants
- La intervenció humana en el medi
- El consum responsable.

4. Temporització de les activitats

ABANS DEL TALLER (equip docent)	15 min
Activitat 1. Punt de partida: El sucre i jo	15 min
EL TALLER (Shikamoo)	55 min
Activitat 1. El sucre i jo	5 min
Activitat 2. Calculam el sucre	10 min
Activitat 3. On hi ha sucre?	5 min
Activitat 4. Com s'obté el sucre de canya?	10 min
Activitat 5. Problemes del sucre...	10 min
Activitat 6. Un sucre just és possible!	15 min
DESPRÉS DEL TALLER (equip docent)	15 min
Activitat 1. Com podem consumir menys sucre?	15 min

5. Descripció de les activitats

ABANS DEL TALLER (equip docent)

Temporització total: 15 minuts

ACTIVITAT 1. Punt de partida: el sucre i jo

CONCEPTES CLAU: Sucre, consum, dieta, nutrició

DESCRIPCIÓ GENERAL: Fer l'exercici de pensar quant sucre consumeix una persona en un dia, en quin moment i a través de quins aliments.

AGRUPACIÓ: Individual i grup mitjà

TEMPORITZACIÓ: 15 minuts

OBJECTIUS:

- Reflexionar sobre la quantitat de sucre que ingerim
- Entendre la necessitat de seguir una dieta equilibrada

MATERIAL NECESSARI: Fol i paper

Metodologia:

La persona docent planteja a l'alumnat dues preguntes:

1. Quantes cullerades de sucre menjau al llarg d'un dia?
2. Quins aliments menjau que duguin sucre?

Els i les alumnes, disposats en grups d'entre 4 i 5, hauran de respondre al quadern de manera individual les dues preguntes. Mentres ho fan, podran posar-ho en comú amb els companys i les companyes del seu grup.

EL TALLER (equip Shikamoo)

Temporització total: 55 minuts

ACTIVITAT 1. El sucre i jo

CONCEPTES CLAU: Sucre, consum, dieta, nutrició

DESCRIPCIÓ GENERAL: Posar en comú el sucre que creim que consumim al llarg d'un dia i els aliments que menjam que tenen sucre.

AGRUPACIÓ: Grup classe

TEMPORITZACIÓ: 5 minuts

OBJECTIUS:

- Reflexionar sobre la quantitat de sucre que ingerim
- Entendre la necessitat de seguir una dieta equilibrada

MATERIAL NECESSARI:

Presentació de diapositives

Metodologia:

La responsable de l'activitat planteja o recorda a l'alumnat les preguntes que serveixen de punt de partida per al taller:

1. Quantes cullerades de sucre menjau al llarg d'un dia?
2. Quins aliments menjau que duguin sucre?

S'escolten diferents respostes i s'arriba a un consens entre tots/es els/les integrants del grup classe. S'escriu a la pissarra una resposta a les dues preguntes.

ACTIVITAT 2. Calculam el sucre

CONCEPTES CLAU: sucre, grams, quantitat

DESCRIPCIÓ GENERAL: A partir d'una xifra, es va calculant la quantitat de sucre que menja una persona en diferents períodes de temps.

AGRUPACIÓ: Grup classe

TEMPORITZACIÓ: 10 minuts

OBJECTIUS:

- Calcular la quantitat de sucre
- Prendre consciència de la quantitat de sucre que ingerim

MATERIAL NECESSARI:

Presentació de diapositives, 1 saquet d'arena de 100 gr i 1 paquet de sucre d'1 kg

METODOLOGIA:

Entre tota la classe, es calcula la quantitat de sucre que cada persona menja en una setmana i en un mes.

La persona responsable del taller, il·lustra els càlculs amb saquets d'arena de 100 grams, perquè l'alumnat pugui entendre millor a quina quantitat equival 100 grams de sucre.

ACTIVITAT 3. On hi ha sucre?

CONCEPTES CLAU: aliments, sucre, nutrició, ingredient

DESCRIPCIÓ GENERAL: L'alumnat haurà d'endevinar quins dels aliments que apareixen a la pantalla tenen o no tenen sucre.

AGRUPACIÓ: Grup classe

TEMPORITZACIÓ: 5 minuts

OBJECTIUS:

- Saber quins aliments duen sucre i quins no
- Prendre consciència de la presència de sucre en bona part dels aliments processats.

MATERIAL NECESSARI:

Presentació de diapositives

METODOLOGIA:

La persona responsable del taller projectarà a la pantalla imatges de diferents aliments del dia a dia. L'alumnat haurà de posar-se d'acord i donar una resposta a la pregunta... "duu sucre aquest aliment?"

ACTIVITAT 4. Com s'obté el sucre de canya?

CONCEPTES CLAU: sucre de canya, sucre de remolatxa, sucre morè, premsat,

DESCRIPCIÓ GENERAL: Els infants hauran de posar en ordre els diferents processos que es duen a terme per a l'obtenció del sucre de canya.

AGRUPACIÓ: individual

TEMPORITZACIÓ: 10 minuts

OBJECTIUS:

- Conèixer el procés d'obtenció del sucre de canya
- Entendre cadascuna de les fases del procés

MATERIAL NECESSARI:

Presentació de diapositives, fitxa del procés d'obtenció del sucre de canya

METODOLOGIA:

De manera individual, els i les alumnes ompliran la fitxa on hauran d'ordenar els diferents esglaons del procés d'obtenció del sucre de canya.

Quan hagin acabat, es posarà en comú amb la resta del grup. La responsable del taller aprofitarà per explicar cadascun dels processos.

ACTIVITAT 5. Els problemes del sucre...

CONCEPTES CLAU: explotació, treball infantil, salari, condicions de feina

DESCRIPCIÓ GENERAL: A partir de fotografies sobre el procés d'obtenció del sucre de canya, l'alumnat haurà d'extreure el que no està bé

ARGUPACIÓ: Grup classe

TEMPORITZACIÓ: 5 minuts

OBJECTIUS:

- Identificar les situacions injustes.
- Prendre consciència de les desigualtats i les males pràctiques que es duen a terme en la producció de sucre de canya.

MATERIAL NECESSARI:

Presentació de diapositives

METODOLOGIA:

El responsable del taller mostrarà 4 fotografies als infants. De cadascuna d'elles n'hauran d'extreure cadascuna de les següents 4 problemàtiques que envolten la producció de sucre:

1. Explotació laboral
2. Explotació infantil
3. Impacte sobre el medi ambient
4. Males condicions de treball

ACTIVITAT 6. Un sucre just és possible!

CONCEPTES CLAU: Comerç just, salari, explotació, sucre

DESCRIPCIÓ GENERAL: Es jugarà als jocs de jugajust a través de l'ordinador d'aula.

AGRUPACIÓ: Grup classe

TEMPORITZACIÓ: 15 minuts

OBJECTIUS:

- Conèixer el sucre de Comer Just
- Aprendre els principis bàsics del Comerç Just

MATERIAL NECESSARI:

Presentació de diapositives

METODOLOGIA:

Després d'haver conegut els problemes que envolten la producció sucraera, la responsable del taller presentarà a l'alumnat una alternativa: el sucre de comerç just.

Per entendre què és el Comerç Just, es jugarà a algun dels jocs de la plataforma jugajust a l'ordinador de l'aula.

DESPRÉS DEL TALLER (equip docent)

Temporització total: 20 minuts

ACTIVITAT 1. Com podem consumir menys sucre?

CONCEPTES CLAU: consum, sucre, reduir

DESCRIPCIÓ GENERAL: Entre tots i totes, pensar diferents mesures per reduir el consum de sucre.

AGRUPACIÓ: Grups petits

TEMPORITZACIÓ: 20 minuts

OBJECTIUS:

- Reflexionar sobre el nostre consum de sucre
- Pensar mesures o alternatives per reduir el consum de sucre

MATERIAL NECESSARI:

Suports digitals, cartolines, retoladors...

METODOLOGIA:

Disposats en grups de 4-5 integrants, cada grup pensarà 5 maneres diferents per reduir el consum de sucre que podrien posar en pràctica en el seu dia a dia.

Una vegada que tots els grups hagin pensat aquestes mesures, es posaran en comú amb el grup classe. A partir d'aquí, cada grup anotarà les 5 que més els hagin agradat i en farà un mural (digital o en cartolina).